

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδοτήσεως: 94/2010
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Τμήμα Γ΄
Συνεδρίαση της 15^{ης} Μαρτίου 2010**

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Θεόδωρος Θεοφανόπουλος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Ηλίας Ψώνης, Ιωάννης Διονυσόπουλος, Παρασκευάς Βαρελάς, Παναγιώτης Σπανός και Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια : Ιωάννα Λεμπέση, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμ. πρωτ. ερωτήματος: 21618/B7/25.2.2010 έγγραφο του Τμήματος Β΄ Μεταπτυχιακών Σπουδών της Διεύθυνσης Μεταπτυχιακών Σπουδών και Έρευνας του Ενιαίου Διοικητικού Τομέα Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται αν μέλος ΔΕΠ που τελεί σε αναστολή άσκησης καθηκόντων, λόγω διορισμού του σε θέση Γενικού Γραμματέα Υπουργείου, δύναται να συμμετέχει σε τριμελείς και επταμελείς επιτροπές που συγκροτούνται για την καθοδήγηση και αξιολόγηση των υποψηφίων διδασκόντων

καθώς και σε τριμελείς επιτροπές που συγκροτούνται για την αξιολόγηση των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών, λαμβανομένου υπόψη ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (Ν.2530/1997), τα εν λόγω μέλη δύνανται, κατόπιν αίτησής τους, να ασκούν, χωρίς αμοιβή, διδακτικά και ερευνητικά καθήκοντα στο οικείο Τμήμα.

Επί του ως άνω ερωτήματος, το παρόν Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε, ομοφώνως, ως ακολούθως:

I. Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα συνημμένα σ' αυτό έγγραφα προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

Με την αρ. πρωτ. Φ100/12/148573/Β2/12.1.2010 πράξη της Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων διαπιστώθηκε η αναστολή των καθηκόντων του Σ.Κ., Καθηγητή του Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Πειραιώς, λόγω διορισμού του σε θέση μετακλητού Γενικού Γραμματέα Υπουργείου και καθ' όλη τη διάρκεια άσκησης των καθηκόντων του, με μερική άσκηση, χωρίς αμοιβή, των διδακτικών και ερευνητικών του καθηκόντων.

Κατόπιν των ανωτέρω η Υπηρεσία έθεσε το παραπάνω ερώτημα.

II. 1. Με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 2530/1997 « Υπηρεσιακή κατάσταση και αναμόρφωση μισθολογίου του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού και του εκπαιδευτικού προσωπικού των Ιδρυμάτων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Α.Ε.Ι. - Τ.Ε.Ι.) - Μισθολογικές ρυθμίσεις ερευνητών ιδρυμάτων και άλλων συναφών κατηγοριών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 218/23.10.97) ορίζεται το έργο των μελών ΔΕΠ, ως εξής: «1. Τα μέλη Δ.Ε.Π. των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων είναι δημόσιοι λειτουργοί και απολαμβάνουν λειτουργικής ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των διδακτικών και ερευνητικών καθηκόντων τους. 2. Τα μέλη Δ.Ε.Π. έχουν την υποχρέωση να παρέχουν διδακτικό, ερευνητικό - επιστημονικό και διοικητικό έργο.

α. Το διδακτικό έργο περιλαμβάνει κυρίως:

- Διδασκαλία προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων.
- Οργάνωση, επίβλεψη και λειτουργία εργαστηρίων και κλινικών,

- εργαστηριακών ή κλινικών ασκήσεων και εργασιών.
- Συμμετοχή σε φροντιστηριακά μαθήματα και σεμινάρια.
  - Συγγραφή διδακτικών βοηθημάτων.
  - Συνεργασία με προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές.
  - Διεξαγωγή εξετάσεων και αξιολόγηση φοιτητών, καθώς και εποπτικά καθήκοντα στην εξεταστική διαδικασία.
- β. Το ερευνητικό - επιστημονικό έργο περιλαμβάνει κυρίως:**
- Βασική ή εφαρμοσμένη έρευνα.
  - **Καθοδήγηση διπλωματικών εργασιών, μεταπτυχιακών διπλωμάτων ειδίκευσης και διδακτορικών διατριβών.**
  - Συμμετοχή σε συνέδρια και ερευνητικά σεμινάρια
- γ. Το διοικητικό έργο περιλαμβάνει κυρίως.**
- Συμμετοχή στα όργανα διοίκησης των Α.Ε.Ι. (Γ.Σ. στον Τομέα, Γ.Σ. Τμήματος, Δ.Σ. Τμήματος, Σύγκλητος).
  - Συμμετοχή σε επιτροπές και συμβούλια του Α.Ε.Ι..
  - Κατοχή θέσης Διευθυντή Τομέα, Προέδρου Τμήματος, Κοσμήτορα Σχολής, Αντιπρύτανη, Πρύτανη.
  - Συμμετοχή σε εκλεκτορικά σώματα και εισηγητικές επιτροπές».

Περαιτέρω, με τη διάταξη του άρθρου 5 του ίδιου νομοθετήματος ορίζεται η αναστολή άσκησης των καθηκόντων των μελών ΔΕΠ, ως εξής:

«1. Σε αναστολή άσκησης των καθηκόντων τους ως μέλη Δ.Ε.Π. τελούν:
 α. Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί και Υφυπουργοί, που δεν είναι βουλευτές, δήμαρχοι και νομάρχες, β. "Γενικοί Γραμματείς Υπουργείων και όσοι κατέχουν θέση σε διεθνείς οργανισμούς".

*** Το εδάφιο β' της παρ.1 αντικαταστάθηκε ως άνω εντός με το άρθρο 13 παρ.4 περίπτωση α) Ν.3260/2004 (ΦΕΚ Α'151/6.8.2004).

"Εάν, σε ειδική διάταξη νόμου, προβλέπεται αναστολή άσκησης καθηκόντων των μελών Δ.Ε.Π., απαιτείται διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την ενεργοποίηση της αναστολής."

*** Το άνω εντός " " εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 26 παρ.8 Ν.3549/2007, ΦΕΚ Α 69/20.3.2007.

2. Μέλη Δ.Ε.Π. που κατέχουν θέσεις των εδαφίων α' και β' της ως άνω παραγράφου δύνανται κατόπιν αιτήσεώς τους να ασκούν χωρίς αμοιβή διδακτικά και ερευνητικά καθήκοντα στο οικείο Τμήμα του Α.Ε.Ι. που ανήκουν. 3..... 4. Για το χρόνο αναστολής τα μέλη Δ.Ε.Π. δεν αμείβονται.....».

2. Με τη διάταξη του άρθρου 5 του Ν.3685/2008 «Θεσμικό πλαίσιο για τις μεταπτυχιακές σπουδές» (Φ.Ε.Κ. Α' 148) ορίζονται οι διδάσκοντες και οι επιβλέποντες στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) , ως εξής: «1. α) Τη διδασκαλία των μαθημάτων και τις ασκήσεις στα Π.Μ.Σ. μπορούν να αναλαμβάνουν: αα) Μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του οικείου Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές, ειδικοί επιστήμονες ή διδάσκοντες βάσει του π.δ.407/1980 (ΦΕΚ 112 Α'), οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. αβ) Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και έχουν επαρκή επιστημονική συγγραφική ή ερευνητική δραστηριότητα. αγ) Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. β) .....2. Τα μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Π. δεν επιτρέπεται να απασχολούνται αποκλειστικά σε Π.Μ.Σ., όπως ειδικότερα ορίζεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του οικείου Ιδρύματος. 3. Η διδασκαλία των μαθημάτων και των ασκήσεων του Π.Μ.Σ. ανατίθεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. με απόφασή της, ύστερα από εισήγηση της Γενικής Συνέλευσης των μελών Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. του Τμήματος. ....4. Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή, ο οποίος παρακολουθεί Π.Μ.Σ. που απονέμει Μ.Δ.Ε., ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από πρόταση της Σ.Ε., ένα (μόνιμο) μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ως επιβλέπων. Η Σ.Ε. και ο επιβλέπων έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή..... Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος τριμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) άλλα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του προγράμματος».

*** Οι λέξεις "μόνιμο" και "μόνιμα" της παρ.4 διεγράφησαν με την παρ.1 άρθρου 27 Ν.3794/2009, ΦΕΚ Α 156/4.9.2009.

Περαιτέρω, με τη διάταξη του άρθρου 9 του ίδιου νομοθετήματος ρυθμίζονται τα ζητήματα της διδακτορικής διατριβής, ως εξής: «1..... 2. Για κάθε υποψήφιο διδάκτορα ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. τριμελής συμβουλευτική επιτροπή για την επίβλεψη και καθοδήγηση του υποψηφίου, στην οποία μετέχουν ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος της βαθμίδας του καθηγητή, αναπληρωτή καθηγητή ή επίκουρου καθηγητή, ως επιβλέπων, και άλλα δύο (2) μέλη, τα οποία μπορεί να είναι μέλη Δ.Ε.Π. του ίδιου ή άλλου Τμήματος του ίδιου ή άλλου Πανεπιστημίου της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές Α.Ε.Ι., καθηγητές Α.Σ.Ε.Ι. ή μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ' αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή, στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκπονεί τη διατριβή του. Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. μπορεί να επιβλέπει μέχρι πέντε (5) το πολύ υποψήφιους διδάκτορες. 3. α) Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα καθορίζει το θέμα της διδακτορικής διατριβής β).....γ).....δ).....ε).....στ) Η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα υποβάλλει έκθεση προόδου στη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος στο τέλος κάθε χρόνου από τον ορισμό της. 4. α) Για την τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής του υποψηφίου διδάκτορα, μετά την ολοκλήρωση των υποχρεώσεων του, ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. επταμελής εξεταστική επιτροπή, στην οποία μετέχουν και τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής πρέπει να είναι μέλη Δ.Ε.Π., εκ των οποίων τουλάχιστον δύο (2) πρέπει να ανήκουν στο οικείο Τμήμα. Τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής μπορεί να είναι μέλη Δ.Ε.Π. Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές Α.Ε.Ι., καθηγητές Α.Σ.Ε.Ι. ή μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. και της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' ή Γ' αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, οι οποίοι είναι κάτοχοι διδακτορικού

διπλώματος. Όλα τα μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή, στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκπόνησε τη διατριβή του. β) Ο υποψήφιος διδάκτορας αναπτύσσει τη διατριβή του, δημόσια, ενώπιον της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής, η οποία στη συνέχεια κρίνει το πρωτότυπο της διατριβής και κατά πόσον αυτή αποτελεί συμβολή στην επιστήμη.....».

III. Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγονται τα ακόλουθα: Το έργο των μελών ΔΕΠ των Α.Ε.Ι. διακρίνεται σε διδακτικό, ερευνητικό-επιστημονικό και διοικητικό. Το διδακτικό τους έργο περιλαμβάνει κυρίως τη διδασκαλία προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων, την οργάνωση, επίβλεψη και λειτουργία εργαστηρίων και κλινικών, τη συμμετοχή σε φροντιστηριακά μαθήματα και σεμινάρια, τη συγγραφή διδακτικών βοηθημάτων, τη συνεργασία με προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές, τη διεξαγωγή των εξετάσεων και την αξιολόγηση των φοιτητών. Το ερευνητικό-επιστημονικό τους έργο περιλαμβάνει κυρίως τη βασική ή εφαρμοσμένη έρευνα, τη καθοδήγηση διπλωματικών εργασιών, μεταπτυχιακών διπλωμάτων ειδίκευσης και διδακτορικών διατριβών καθώς και τη συμμετοχή σε συνέδρια και ερευνητικά σεμινάρια. Τέλος, το διοικητικό έργο τους περιλαμβάνει κυρίως τη συμμετοχή στα όργανα διοίκησης των Α.Ε.Ι., συμμετοχή σε επιτροπές και συμβούλια του Α.Ε.Ι., συμμετοχή σε εκλεκτορικά σώματα και εισηγητικές επιτροπές, καθώς και τη κατοχή θέσης Διευθυντή Τομέα, Προέδρου Τμήματος, Κοσμήτορα Σχολής, Αντιπρύτανη και Πρύτανη.

Ενόψει των ανωτέρω, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, συνάγεται ότι η συμμετοχή μέλους ΔΕΠ των Α.Ε.Ι. σε τριμελή επιτροπή για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μεταπτυχιακού φοιτητή, όπως, επίσης, σε τριμελή συμβουλευτική επιτροπή για την επίβλεψη και καθοδήγηση του υποψήφιου διδάκτορα καθώς και σε επταμελή επιτροπή για την τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής του εμπίπτει στο ερευνητικό-επιστημονικό του έργο. Και τούτο διότι το εν λόγω έργο έχει καθαρά επιστημονικό-ερευνητικό χαρακτήρα, καθόσον συνίσταται καταρχάς στην καθοδήγηση του μεταπτυχιακού φοιτητή και υποψήφιου διδάκτορα καθ' όλη τη

διάρκεια των σπουδών τους (επιλογή του θέματος της εργασίας ή διατριβής, παρακολούθηση και έλεγχος της πορείας των σπουδών τους) και εν τέλει στην αξιολόγηση της μεταπτυχιακής εργασίας και διατριβής, κατά περίπτωση, με βασικά κριτήρια το πρωτότυπο αυτών και την συμβολή τους στην επιστήμη (πρβλ. ΣτΕ 2778/2006). Αντιθέτως, οι επιτροπές και τα συμβούλια του Α.Ε.Ι. που περιλαμβάνονται στο διοικητικό έργο του μέλους ΔΕΠ είναι προφανές ότι έχουν καθαρά διοικητικό χαρακτήρα και ως εκ τούτου δεν μπορούν να εμπίπτουν σ' αυτές οι προαναφερόμενες επιτροπές, το έργο των οποίων είναι καθαρά επιστημονικό.

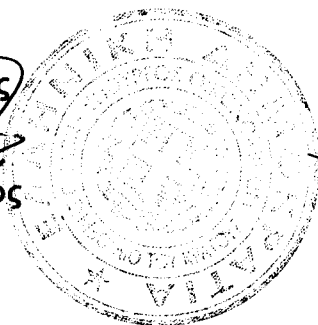
IV. Ενόψει των ανωτέρω, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Γ' Τμήμα) γνωμοδοτεί ότι ο Σ.Κ., καθηγητής του Πανεπιστημίου Πειραιώς, ο οποίος τελεί σε αναστολή άσκησης καθηκόντων, με μερική άσκηση, χωρίς αμοιβή, των διδακτικών και ερευνητικών του καθηκόντων, δύναται να συμμετέχει σε τριμελή ή επταμελή επιτροπή για την καθοδήγηση ή αξιολόγηση, αντιστοίχως, υποψήφιου διδάκτορα καθώς και σε τριμελή επιτροπή για την αξιολόγηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, καθόσον η εν λόγω συμμετοχή του εμπίπτει στα ερευνητικά-επιστημονικά του καθήκοντα, για τα οποία του έχει επιτραπεί μερικώς, χωρίς αμοιβή, η άσκησή τους.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 16.3.2010

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Θεόδωρος Θεοφανόπουλος
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Ιωάννα Λεμπέση
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.